

Merkelová souhlasila s hospodářskou obnovou EU - ke grantům ji donutil překvapivý verdikt Německého Spolkového ústavního soudu

- CZ24 News | 22. května 2020

EU: Německá kancléřka souhlasila s hospodářskou obnovou EU prostřednictvím grantů díky překvapivému verdiktu německého soudu.

Soudci Spolkového ústavního soudu a jejich rozsudek přivedli kancléřku Merkelovou k tomu, aby navrhla velké peněžní obnosy slabším ekonomikám v Evropské unii, píše *Reuters*. Merkelová měla o EU obavu už v únoru v souvislosti s tím, jak Evropu zasáhla epidemie nového koronaviru s vlnou úmrtí a karantén. Byl to ale ústavní soud její vlastní země, který ji donutil k jednání, tvrdí *Reuters*. Bomba, která 5. května explodovala v podobě rozsudku, se postavila proti dosavadní monetární politice Evropské centrální banky a proti celému systému vládnutí v EU. Do té doby byla německá kancléřka proti návrhům francouzského prezidenta Emmanuela Macrona ohledně fondu obnovy, který by znamenal, že by všech 27 členských zemí zvýšilo svoje zadlužení společně.

Podle diplomatických zdrojů zde byly od počátku velmi odlišné pozice. Ale potom přišlo rozhodnutí ústavního soudu a Merkelová řekla: „je to na nás, na vládách“.

Celá série videotelefonátů s Macronem vedla ke vzniku nového plánu pro Evropskou komisi, který počítá s půjčkami v hodnotě 500 miliard eur a s jejich transfery pro regiony a odvětví, kterých se pandemie dotkla nejhůře. Částka navýší evropský rozpočet na roky 2021 až 2027, takže dosáhne celkem 1 bilionu eur.

Merkelová souhlasila se společným zadlužením EU v momentě, kdy se ukázalo, že EU se ocitá díky rozsudku německého soudu v ohrožení. Soud totiž vlastně rozhodl, že financování fiskální reakce na krizi je na vládách. Mezi evropskými politiky panuje shoda, že pokud dnes nezachrání evropské ekonomiky, riskují něco mnohem horšího, než byla krize před deseti lety.

Pandemie se tvrdě dotkla hospodářské obnovy těch nejzadluženějších zemí Evropské unie. Dluh Itálie vystřelil k 170 % národního výkonu, Řecko ztratilo stabilizační výsledky z roky trvající politiky škrťů a kolaps turismus teď ohrožuje miliony pracovních míst.

Jak článek připomíná, pandemie se podepsala na jednotě EU. Ukázalo se, že v případě, že jde o národní zájmy, stává se Brusel lehce irrelevantním. Dne 27. března se představitelé členských zemí neshodli na společném postupu hlavně kvůli odporu fiskálních konzervativců ze severu EU. Dne 9. dubna byl dohodnut na úrovni evropských ministrů financí záchranný plán v hodnotě půl bilionu eur, což je ale málo na dlouhodobé financování hospodářské obnovy. Spor se vedl o otázku hlavních nástrojů obnovy - grantů, nebo půjček. Následně se začaly hovory mezi Merkelovou a Macronem. Německá kancléřka si podle nejmenovaného zdroje z Evropské komise stále víc uvědomovala, že současná situace pro EU nevypadá dobře.

Evropská komise iniciativu Macrona a Merkelové uvítala. Jenže plán ještě nemá vyhráno. Musí být odsouhlasen ve všech 27 členských státech EU. Rakousko už dalo najevo, že ho v této podobě nepodpoří. Také Nizozemsko, Dánsko a Švédsko trvají na půjčkách, a ne na grantech.